

Gök, O., ve Çingöz, Y.E (2023). *Üniversite öğrencilerinin spora katılma ve katılmama nedenlerinin araştırılması, The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS), 12(1), 43-54.*

DOI: <https://doi.org/10.22282/tojras.1234654>

Makale Türü (ArticleType):
Araştırma Makalesi / Research Article

ISSN: 2146-9598 Doi Prefix: 10.22282

Gönderi Tarihi (Received): 15/01/2023

Kabul Tarihi (Accepted): 26/01/2023

Online Yayın Tarihi (Published): 31/01/2023

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA KATILMA VE KATILMAMA NEDENLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Orhan GÖK

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye, Türkiye
orkhangok78@gmail.com
ORCID: 0000-0003-2038-8682

Yunus Emre ÇİNGÖZ

Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt, Türkiye
yunusemrecingoz@bayburt.edu.tr
ORCID: 0000-0002-5702-3997

Öz

Çalışmanın amacı Üniversite öğrencilerinin spora katılma ve katılmama nedenlerinin araştırılmasıdır. Araştırmaya farklı fakültelerde (Eğitim Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Uygulamalı Bilimler, İnsan ve Toplum Bilimleri) eğitim hayatına devam eden 105'i erkek 81'i kadın olmak üzere toplam 186 Üniversite öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Gülbahçe (2011) tarafından geliştirilen spor yapma ve yapmama ölçeği öğrencilere uygulanmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi için SPSS 26.0 bilgisayar programı kullanılmıştır. Betimsel istatistikler (frekans ve yüzdeler) hesaplanmış, yapma/yapmama nedenlerinin cinsiyet ve aylık gelir ile bağımsız olup olmadığı Ki-Kare testi ile gerçekleştirilmiştir. Anlam düzeyi olarak 0.05 seçilmiştir. Araştırma bulgularına göre zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yapma ile cinsiyetin bağımsız olmadığı anlaşılmıştır ($p<0.05$). Kadınların erkeklerden daha yüksek oranda, zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yaptıkları gözlenmiştir. Kadınların ders yüzünden spor yapmama oranı erkeklerden daha yüksek olduğu benzer şekilde sosyal çevre baskısı yüzünden spor yapmama ile cinsiyet bağımsız olmadığı görülmüştür. ($p<0.05$). Sonuç olarak, bireylerin egzersiz ve spora katılıp, katılmama durumlarının nedenlerin incelenmesi ve çıkan sonuçlar neticesinde hareket edilmesi gerekli kılmaktadır. Çeşitli projeler ile toplumda yaşayan kadın ve erkek bireylerin spor branşlarına yönlendirilmesi arz ve taleplerinin belirlenmesi açısından araştırma önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Öğrenci, Üniversite

INVESTIGATION OF THE REASONS OF UNIVERSITY STUDENTS TO PARTICIPATE AND NOT PARTICIPATE IN SPORTS

The aim of the study is to investigate the reasons for university students to participate and not participate in sports. A total of 186 university students, 105 males and 81 females, who continue their education life in different faculties (Educational Sciences, Health Sciences, Applied Sciences, Humanities and Social Sciences) voluntarily participated in the research. As a data collection tool in the research, the scale of doing and not doing sports, which was developed by Gülbahçe (2011), was applied to the students. SPSS 26.0 computer program was used for the statistical analysis of the obtained data. Descriptive statistics (frequency and percentages) were calculated and Chi-square test was used to determine whether the reasons for doing/not doing it were independent of gender and monthly income. The significance level was chosen as 0.05. According to the research findings, it was understood that doing sports and gender were not independent in order to stay fit and lose weight ($p < 0.05$). It has been observed that women do sports to stay fit and lose weight at a higher rate than men. It has been seen that the rate of women not doing sports because of the lesson is higher than the men, and similarly, not doing sports due to social pressure is not gender-neutral. ($p < 0.05$). As a result, it is necessary to examine the reasons why individuals participate in exercise and sports or not, and to act as a result of the results. The research is important in terms of directing men and women living in my society to sports branches with various projects and determining their supply and demand.

Keywords: Sports, Student, University

GİRİŞ

Fiziksel aktivite, beden hareketli kılınması sonucunda bireyin sosyal, duygusal ve zihinsel gelişimine olumlu katkı sağlayan aynı zamanda kişilerin kaliteli ve sağlıklı yaşamasını sağlayan bir etkidir (Çakır ve ark, 2021). Yükseköğrenim düzeyindeki öğrenciler geç ergenlik ve erken yetişkinlik yaş aralığına girer. Bu geçiş dönemi, ileri yaşlara kadar uygulanabilecek ve onların akademik, sosyal ve sağlık durumlarına yansıyacak yaşam boyu alışkanlıklar oluşturmalarında çok önemlidir. Teknolojik gelişmeler, insanlara bir taraftan büyük kolaylık sağlarken, diğer taraftan insan sağlığını olumsuz etkileyen hareketsiz yaşam tarzını da beraberinde getirir. Hareketsiz yaşam tarzı, özellikle üniversite öğrencileri arasında yoğun olarak kullanılan cep telefonu, bilgisayar karşısında saatlerce geçirilen zaman ve ders yoğunluğu nedeniyle hareketsizliği alışkanlık haline getirmelerine neden olur. Dolayısıyla bu durum üniversite öğrencilerinin spora katılıp katılmama nedenlerini etkilediği düşünülmektedir.

Spora katılımın, sosyal, ekonomik ve fiziksel faydalarına dikkat çeken çalışmalar, hemen her yaşta bireylerin spora katılımının önemini vurgulamaktadır. İnsanlar, sağlık problemlerinin üstesinden gelme, sosyalleşme isteğini gerçekleştirme vb. nedenlerden dolayı spora yönelebilmektedir (Bavlı, 2009). Bu tanımın yanı sıra; bireyin iletişim, sosyal beceri gelişimi üzerine de sporla ilgili çeşitli açıklamalar yapıldığı çalışmalarda vardır (Ünlü ve Çeviker 2022, Murathan ve Özdemir 2017, Keskin ve ark. 2021). Kısacası spor, her yaşta bireyin, özellikle de çocukların zihinsel, psikolojik ve fiziksel gelişimlerine önemli katkı sağlamaktadır (Akoğuz ve ark, 2016).

Düzenli fiziksel aktivitenin, koroner kalp hastalığı, diyabet, obezite, hipertansiyon gibi çeşitli hastalıklara karşı korunma kas-iskelet sisteminin güçlenmesi ve bazı kanser riskinin azaltılması gibi sağlık için önemli bir davranış olduğu genel olarak kabul edilmektedir (Andersen ve Haraldsdottir, 1993; Jones ve ark, 1998; Vuori, 1995). Fiziksel hareketsizlik günlük yaşam konforunu bozan ve bireylerde stres kaygının artmasına sebep olmaktadır (Çakır ve ark.2021; Gönen ve ark, 2022; Samar, 2022;). Artan fiziksel aktivite, obezite yönetimi için kapsamlı yaşam tarzı müdahalesinin temel bir bileşenidir (Ryan ve Heaner, 2013; Yazıcı ve Özdemir, 2020). Bu dönemde yapılan çalışmalar, fiziksel egzersizin sağlığın geliştirilmesi ve hastalıkların önlenmesinde faydalı bir davranış olduğunu doğrulamıştır (Turan ve ark, 2022). Dolayısıyla genel sağlığın korunması günümüzde sporu yaşamın ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir (Koçak, 2014). Gençlerin fiziksel aktivitesine ilişkin tanımlayıcı çalışmalar, erkeklerin kadınlardan daha aktif olduğunu ve fiziksel aktivitenin yaşla birlikte azaldığını tutarlı bir şekilde bildirmiştir (Trost, 2002).

Dünyada birçok ülkenin sağlıklı nesiller yetiştirmek için insanları spora teşvik ettiği bilinmektedir. Bireyleri spor yapmaya yönlendiren sağlıklı olma, fiziksel görünüm, performans, kilo verme, zinde kalma, sosyal çevre edinme vb. etmenler vardır. Fiziksel olarak iyi durumda olmanın psikolojik gelişimi olumlu etkilemektedir(Ceyhan ve ark., 2022). Bununla birlikte uzun süre çalışma, spor yapma imkânlarının kısıtlı olması, uzun süre televizyon, bilgisayar ve akıllı telefon karşısında geçirilen zaman sonucu tembellik vb. etmenlerde insanları spor yapmamaya yönlendirir. (Ceyhan ve ark, 2021). Özellikle tamamı geçlerden oluşan öğrenciler, hareketli gelişim sürecine ve öğrenim hayatlarına özel alanları olan üniversitelerde devam etmektedir. Üniversiteler sportif faaliyetler ve imkânları bakımından farklılık göstermektedir. Bu durum öğrencilerin beklentilerini ve spora katılım tercihlerini etkilemektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışmanın amacı Üniversite öğrencilerinin spora katılım katılmama nedenlerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Üniversite öğrencilerinin Spora katılma ve katılmama nedenlerinin bazı değişkenler açısından incelemeyi amaçlayan çalışma tarama modeline dayalı bir çalışmadır. Tarama modeli iki veya daha fazla değişkenin birlikte değişim gösterip göstermediklerini ve bu değişimin ne derecede olduğunu saptamayı amaçlayan çalışmalardır (Tavşancıl, 2018).

Araştırma Grubu

Araştırmaya farklı fakültelerde (*Eğitim Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Uygulamalı Bilimler, İnsan ve Toplum Bilimleri*) eğitim hayatına devam eden 105'i erkek (56,5 %), 81'i kadın (43,5 %), olmak üzere toplam 186 Üniversite öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul Başkanlığı'ndan 10.11.2022 tarihli, 2022/19/5 karar sayılı yazısı ile etik kurulu onayı alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Kişisel bilgi formu: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cinsiyet, fakülte, spor yapıyorsanız hangi sıklıkla, aile gelir durumu ve üniversitenizin spor olanakları hakkında bilginiz var mı gibi bilgileri içeren sorulardan oluşmaktadır.

Spor yapma ve yapmama nedenleri ölçeği: Gülbahçe, (2011) tarafından geliştirilen ölçek öğrencilere uygulanmıştır. Spor Yapma Nedenleri Ölçeği toplam 16 maddeden oluşmakta olup 5 alt boyutu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar "Sporun yararına inanma, Çevreyi etkileme, Çevreden etkilenme, Sosyal çevre edinmek için ve Yakın çevrenin etkisi" olarak isimlendirilmiş ve ölçeğin alt boyutlarında ve toplam puanından alınacak yüksek puanlar spor yapma nedenini açıklamaktadır. Spor Yapmama Nedenleri Ölçeği toplam 12 maddeden oluşmakta olup 4 alt boyutu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar Fiziki nedenler, Zaman yetersizliği, Kişisel özellikler ve Maddi ve sosyal çevre nedenleri olarak isimlendirilmiş ve ölçeğin alt boyutlarında ve toplam puanından alınacak yüksek puanlar spor yapmama nedenini açıklamaktadır.

Ölçeklerin Uygulama Aşaması

Çalışmaya başlamadan önce araştırmanın amacı hakkında üniversite öğrencilerine bilgi verilmiş ve elde edilen verilerin sadece bilimsel bir araştırma için kullanılacağı belirtilmiştir. Araştırmada kapsamında öğrencilere birinci bölümde "Kişisel Bilgi Formu", ikinci bölümde " Spor Yapma ve Yapmama Nedenleri Ölçeği" uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Ölçeklerden elde edilen verilerin istatistiksel analizi için SPSS 26.0 bilgisayar programı kullanılmıştır. Betimsel istatistikler (frekans ve yüzdeler) hesaplanmış, yapma/yapmama nedenlerinin cinsiyet ve aylık gelir ile bağımsız olup olmadığı Ki-Kare testi ile gerçekleştirilmiştir. Anlam düzeyi olarak 0.05 seçilmiştir.

BULGULAR

Tablo-1. Araştırma Kapsamında Öğrencilerin Demografik Bilgileri

		N	%
Cinsiyetiniz	Erkek	105	56.50%
	Kadın	81	43.50%
Düzenli olarak spor yapıyor musunuz?	Evet	186	100.00%
	Hayır	0	0.00%
Yapıyorsanız hangi sıklıkla	Haftada 1 kez	73	39.20%
	Haftada 3 kez	71	38.20%
	Haftada 4 kez	33	17.70%
	Diğer	9	4.80%
Ailenizin aylık geliri	3500-5000	8	4.30%
	5001-7000	35	18.80%
	7001 ve 10000	65	34.90%
	10001 ve 15000	54	29.00%
	15001 ve üzeri	24	12.90%
Üniversitenizin spor olanakları hakkında bilginiz var mı?	Evet	82	44.10%
	Hayır	104	55.90%

Tablo 1’de, çalışmaya katılan bireylerin 105’i erkek (56,5 %), 81’i kadın (43,5 %), Düzenli spor yapan, 73’ü %39.20’si haftada 1 kez, 71’i 38.20’si haftada 3 kez spor yapan, 33’ü %17.70’i haftada 4 Kez spor yapan, Aylık gelir düzeylerine göre 8’i %4.30’u 3500-5000, 35’i %18.80’i 5001-7000, 65’i %34.90’i 7001 ve 10000, 54’ü %29.00’i 10001 ve 15000, 24’ü 12,90’i 15001 ve üzeri olmak üzere bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 2. Spor yapma nedenlerinin cinsiyet ile karşılaştırılması

		Erkek		Kadın		Ki-Kare Testi	
		N	%	N	%	Ki-Kare	p
Ailemn teşviki ile başladım.	Evet	25	23.80%	19	23.50%	0.003	0.955
	Hay	80	76.20%	62	76.50%		
Kişiliğimi geliştirmek için başladım.	Evet	85	81.00%	60	74.10%	1.259	0.262
	Hayır	20	19.00%	21	25.90%		
Görsel basından etkilendiğim için başladım.	Evet	38	36.20%	32	39.50%	0.214	0.644
	Hayır	67	63.80%	49	60.50%		
Yazılı basının etkisiyle başladım.	Evet	28	26.70%	26	32.10%	0.655	0.418
	Hayır	77	73.30%	55	67.90%		
Okuldaki hocalarımın etkisiyle başladım.	Evet	44	41.90%	36	44.40%	0.12	0.729
	Hayır	61	58.10%	45	55.60%		
Arkadaşlarımın etkisiyle başladım.	Evet	39	37.10%	39	48.10%	2.274	0.132
	Hayır	66	62.90%	42	51.90%		
Şampiyon sporculardan etkilendiğim için başladım.	Evet	53	50.50%	46	56.80%	0.732	0.392
	Hayır	52	49.50%	35	43.20%		
Çevrede ilgi odağı olmak için başladım.	Evet	38	36.20%	31	38.30%	0.085	0.771
	Hayır	67	63.80%	50	61.70%		
Kendimi ispatlamak için başladım.	Evet	63	60.00%	52	64.20%	0.341	0.559
	Hayır	42	40.00%	29	35.80%		
Zinde kalabilmek ve zayıflamak için yaparım.	Evet	46	43.80%	49	60.50%	5.094	0.024*
	Hayır	59	56.20%	32	39.50%		
Para kazanmak için yapıyorum.	Evet	45	42.90%	32	39.50%	0.212	0.645
	Hayır	60	57.10%	49	60.50%		
Stres atmak için yaparım.	Evet	89	84.80%	72	88.90%	0.669	0.413
	Hayır	16	15.20%	9	11.10%		
Vücuda çeviklik kazandırdığı için yaparım.	Evet	93	88.60%	72	88.90%	0.005	0.946
	Hayır	12	11.40%	9	11.10%		
Yetenekleri geliştirdiği için yaparım.	Evet	99	94.30%	74	91.40%	0.603	0.437
	Hayır	6	5.70%	7	8.60%		
Doktor tavsiye ettiği için yaparım.	Evet	16	15.20%	22	27.20%	3.998	0.046*
	Hayır	89	84.80%	59	72.80%		
Sosyal bir çevre edinmek için yaparım.	Evet	61	58.10%	44	54.30%	0.265	0.607
	Hayır	44	41.90%	37	45.70%		
Bir arkadaş grubuna girebilmek için başladım.	Evet	23	21.90%	22	27.20%	0.689	0.407
	Hayır	82	78.10%	59	72.80%		

Tablo 2’de, zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yapma ile cinsiyetin bağımsız olmadığı anlaşılmıştır ($p<0.05$). Kadınların erkeklerden daha yüksek oranda, zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yaptıkları gözlenmiştir. Ayrıca, Doktor tavsiye ettiği için spora yapmak ile de cinsiyetin bağımsız olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre yine kadınların doktor tavsiyesi ile spor yapma oranı erkeklerden daha yüksektir. Diğer spor yapma nedenleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir bağımlılık gözlenmemiştir.

Tablo 3. Spor yapmama nedenlerinin cinsiyet ile karşılaştırılması

		Erkek		Kadın		Ki-Kare Testi	
		N	%	N	%	Ki-Kare	p
Yeterince zaman bulamadığım için	Evet	45	42.90%	39	48.10%	0.517	0.472
	Hayır	60	57.10%	42	51.90%		
Derslerim çok yoğun olduğu için	Evet	33	31.40%	37	45.70%	3.956	0.047*
	Hayır	72	68.60%	44	54.30%		
Maddi yetersizliklerden	Evet	33	31.40%	24	29.60%	0.07	0.792
	Hayır	72	68.60%	57	70.40%		
Sportif tesislerin yetersizliğinden	Evet	53	50.50%	38	46.90%	0.232	0.63
	Hayır	52	49.50%	43	53.10%		
Sportif faaliyetler hakkında yeterince bilgilendirilmediğim için	Evet	49	46.70%	36	44.40%	0.091	0.763
	Hayır	56	53.30%	45	55.60%		
İklim şartlarının müsait olmamasından	Evet	44	41.90%	33	40.70%	0.026	0.873
	Hayır	61	58.10%	48	59.30%		
Spor yapmayı sevmemediğimden	Evet	16	15.20%	15	18.50%	0.354	0.552
	Hayır	89	84.80%	66	81.50%		
Fiziksel yapımın uygun olmamasından	Evet	18	17.10%	16	19.80%	0.209	0.648
	Hayır	87	82.90%	65	80.20%		
Ailemin yeterince teşvik etmemesinden	Evet	25	23.80%	25	30.90%	1.158	0.282
	Hayır	80	76.20%	56	69.10%		
İlgimi çeken başka etkinlikleri tercih ettiğimden	Evet	18	17.10%	21	25.90%	2.129	0.145
	Hayır	87	82.90%	60	74.10%		
Sosyal çevrenin baskısından	Evet	12	11.40%	21	25.90%	6.585	0.010*
	Hayır	93	88.60%	60	74.10%		
Arkadaşlarımın arasında spor yapanların olmamasından	Evet	15	14.30%	15	18.50%	0.606	0.436
	Hayır	90	85.70%	66	81.50%		

Tablo 3’e göre; kişilerin cinsiyetleri ile spor yapmama nedenini derslerinin yoğunluğu olarak göstermek bağımsız değildir ($p<0.05$). Kadınların ders yüzünden spor yapmama oranı erkeklerden daha yüksektir. Benzer şekilde sosyal çevre baskısı yüzünden spor yapmama ile cinsiyet bağımsız değildir ($p<0.05$). Yine kadınların sosyal çevre baskısı yüzünden spor yapmama oranı erkeklerden daha yüksektir. Diğer spor yapmama nedenleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir bağımlılık yapısı tespit edilememiştir.

Tablo 4. Üniversite spor yapma olanaklarının karşılaştırılması

		Üniversitenizin spor olanakları hakkında bilginiz var mı?					
		Evet		Hayır		Ki-Kare Testi	
		N	%	N	%	Ki-Kare	p
Ailemin teşviki ile başladım.	Evet	19	43.20%	25	56.80%	0.019	0.89
	Hayır	63	44.40%	79	55.60%		
Kişiliğimi geliştirmek için başladım.	Evet	56	38.60%	89	61.40%	7.971	0.005*
	Hayır	26	63.40%	15	36.60%		
Görsel basından etkilendiğim için başladım.	Evet	29	41.40%	41	58.60%	0.322	0.571
	Hayır	53	45.70%	63	54.30%		
Yazılı basının etkisiyle başladım.	Evet	24	44.40%	30	55.60%	0.004	0.95
	Hayır	58	43.90%	74	56.10%		
Okuldaki hocalarımın etkisiyle başladım.	Evet	35	43.80%	45	56.30%	0.006	0.936
	Hayır	47	44.30%	59	55.70%		
Arkadaşlarımın etkisiyle başladım.	Evet	33	42.30%	45	57.70%	0.172	0.678
	Hayır	49	45.40%	59	54.60%		
Şampiyon sporculardan etkilendiğim için başladım.	Evet	38	38.40%	61	61.60%	2.792	0.095
	Hayır	44	50.60%	43	49.40%		
Çevrede ilgi odağı olmak için başladım.	Evet	26	37.70%	43	62.30%	1.825	0.177
	Hayır	56	47.90%	61	52.10%		
Kendimi ispatlamak için başladım.	Evet	50	43.50%	65	56.50%	0.045	0.832
	Hayır	32	45.10%	39	54.90%		
Zinde kalabilmek ve zayıflamak için yaparım.	Evet	44	46.30%	51	53.70%	0.392	0.531
	Hayır	38	41.80%	53	58.20%		
Para kazanmak için yapıyorum.	Evet	36	46.80%	41	53.20%	0.379	0.538
	Hayır	46	42.20%	63	57.80%		
Stres atmak için yaparım.	Evet	68	42.20%	93	57.80%	1.663	0.197
	Hayır	14	56.00%	11	44.00%		
Vücuda çeviklik kazandırdığı için yaparım.	Evet	68	41.20%	97	58.80%	4.897	0.027*
	Hayır	14	66.70%	7	33.30%		
Yetenekleri geliştirdiği için yaparım.	Evet	75	43.40%	98	56.60%	0.54	0.462
	Hayır	7	53.80%	6	46.20%		
Doktor tavsiye ettiği için yaparım.	Evet	20	52.60%	18	47.40%	1.415	0.234
	Hayır	62	41.90%	86	58.10%		
Sosyal bir çevre edinmek için yaparım.	Evet	45	42.90%	60	57.10%	0.148	0.701
	Hayır	37	45.70%	44	54.30%		
Bir arkadaş grubuna girebilmek için başladım.	Evet	20	44.40%	25	55.60%	0.003	0.956
	Hayır	62	44.00%	79	56.00%		

Tablo 4'e göre üniversitenin spor olanakları hakkında bilgili olmak ile kişiliğini geliştirmek için spor yapmak ve vücuduna çeviklik kazandırmak için spor yapmak bağımsız değildir ($p < 0.05$). Buna göre kişiliğini geliştirmek için spor yapanlar ve çeviklik kazanmak için spor yapanlar yüksek oranda üniversitenin spor olanaklarından bilgisi olmadığı gözlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Üniversite öğrencilerinin spora katılma ve katılmama nedenlerinin araştırıldığı bu çalışmada spor yapma nedenlerinin cinsiyet ile karşılaştırılması, spor yapmama nedenlerinin cinsiyet ile karşılaştırılması ve üniversite spor yapma olanaklarının karşılaştırılmasında çeşitli sorularda anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Yapılan çalışmada zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yapma ile cinsiyetin bağımsız olmadığı anlaşılmıştır ($p<0.05$). Kadınların erkeklerden daha yüksek oranda, zinde kalabilmek ve zayıflamak için spor yaptıkları gözlenmiştir. Ayrıca, Doktor tavsiye ettiği için spora yapmak ile de cinsiyetin bağımsız olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna göre yine kadınların doktor tavsiyesi ile spor yapma oranı erkeklerden daha yüksektir. Diğer spor yapma nedenleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir bağımlılık gözlenmemiştir.

Yine Spor yapmama nedenlerinin cinsiyet ile karşılaştırılmasında; kişilerin cinsiyetleri ile spor yapmama nedenini derslerinin yoğunluğu olarak göstermek bağımsız değildir ($p<0.05$). Kadınların ders yüzünden spor yapmama oranı erkeklerden daha yüksektir. Benzer şekilde sosyal çevre baskısı yüzünden spor yapmama ile cinsiyet bağımsız değildir ($p<0.05$). Yine kadınların sosyal çevre baskısı yüzünden spor yapmama oranı erkeklerden daha yüksektir. Diğer spor yapmama nedenleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir bağımlılık yapısı tespit edilememiştir.

Üniversite spor yapma olanaklarının karşılaştırılmasında; üniversitenin spor olanakları hakkında bilgili olmak ile kişiliğini geliştirmek için spor yapmak ve vücuduna çeviklik kazandırmak için spor yapmak bağımsız değildir ($p<0.05$). Buna göre kişiliğini geliştirmek için spor yapanlar ve çeviklik kazanmak için spor yapanlar yüksek oranda üniversitenin spor olanaklarından bilgisi olmadığı gözlenmiştir. Bu sonuçlardan çıkarak literatürde bireylerin spor yapma ve yapmama durumlarına göre sınırlı olsa bazı çalışmalar mevcuttur.

Koçak ve arkadaşları (2010) çalışmada durumuna göre kadınların spor yapma durumunu karşılaştırdığında çalışan kadınların fiziksel aktiviteye katılma durumlarını daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Mavi ve arkadaşları (2012) çalışmada spor yapan insanların büyük oranda zinde kalmak ve sağlıklı yaşamak için spor yaptığı spor yapmayan bireylerin ise yoğun iş temposundan kaynaklı spor yapmadığı görülmektedir.

Var (2018)' de yaptığı çalışmada Kırşehir'de yaşayan kadınlarda spor yapan kadınlara oranla yapmayan kadınların daha yüksek oranda olduğu tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmada spor yapan kadınların spor yapma nedenlerinin zinde kalmak, sağlıklı görünüm, spor yapmayan kadınların spor yapmama sebeplerinin ise spor yapmak için yeteri kadar zamana sahip olmamak olarak sonuç görülmektedir.

Karahüseyinoğlu ve ark, (2003) yapmış olduğu çalışmada çeşitli sosyo ekonomik ve sosyolojik bakımdan halkın spor yapma eğiliminin düşük olduğu saptanmıştır.

Birchwood ve ark,(2008) çalışmasında ise Kuzey Kafkasya'da yaşayan insanların spora katılım durumları araştırılmıştır. Çalışmaya göre erkek bireylerin spora katılım düzeyinin kadınlara oranla daha yüksek seviyede

olduğu görülmüştür. Ayrıca çocuklu kadınların çocuğu olmayan kadınlara göre spora katılım seviyelerinin daha düşük olduğu görülmüştür.

Heradstveit ve ark, (2020) yapmış olduğu çalışmada spor yapma ve yapmama durumu bireylerin aile ekonomisi ile önemli ilişki içerisinde olduğu görülmüştür. Bireysel sporlara katılmamak için her iki cinsiyet için sağlık durumu ve okulun fiziki durumunun etkilediği görülmüştür.

Sonuç olarak, bireylerin egzersiz ve spora katılıp, katılmama durumlarının nedenlerin incelenmesi ve çıkan sonuçlar neticesinde hareket edilmesi gerekli kılınmaktadır. Gerek yeni alanların inşasında gerekse çeşitli projeler ile bireylerin spor branşlarına yönlendirilmesi arz ve taleplerinin belirlenmesi açısından bu araştırma önem taşımaktadır.

ÖNERİLER

Araştırma grubunda farklı meslek grubundan daha fazla bireye ulaşılabilir. Farklı bölgelerde farklı sosyo ekonomik durumda olan bireylere uygulanabilir. Bu tür çalışmalar sonucunda, bireylerin spor yapma ve yapmama durumları etkileyen çeşitli faktörler alanda daha fazla bilimsel çalışma ile rapor edilip kamu kurum ve kuruluşları ile paylaşılabilir.

ETİK METNİ

Bu makalede araştırma sürecinde, dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul Başkanlığı'ndan 10.11.2022 tarihli, 2022/19/5 karar sayılı yazısı ile etik kurulu onayı alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Bu çalışmada yazarlar arasında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %50 iken ikinci yazarın katkı oranı %50'tir.

KAYNAKLAR

Akoğuz Yazıcı, N., Kalkavan, A., ve Özdilek, Ç. (2016). Üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spor öğretimi dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Sport Culture and Science*, Cilt 4 (Özel Sayı 2), 404-411.

Andersen, L. B., & Haraldsdottir, J. (1993). Tracking of cardiovascular disease risk factors including maximal oxygen uptake and physical activity from late teenage to adulthood An 8-year follow-up study. *Journal of internal medicine*, 234(3), 309-315.

Bavlı, Ö. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin spora başlama, bölümü seçme nedenleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 239-246.

- Birchwood, D., Roberts, K. & Pollock, G. (2008). Explaining differences in sport participation rates among young adults: Evidence from the South Caucasus. *European Physical Education Review*. Volume 14(3),283–298.
- Ceyhan, M. A., Çakır, Z., Coşkuntürk, O.S., ve Erkılıç, A.O. (2022). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Fiziksel Benlik Algılarının Bazı Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. Editör: Tozoğlu, E., Yılmaz, A., Dursun, M., Seçer, E., Spor Bilimlerinde Yenilikçi Araştırmalar -1-. Gazi Kitapevi. 215-232
- Ceyhan, M. A., Çakır, Z., ve Gönen, M. (2021). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amaçlarının İncelenmesi. Editör: Durukan, E. Ve Kızar, O., Spor Bilimlerinde Araştırma Ve Değerlendirmeler – III-(Vol. 1, pp. 77-94). Gece Kitaplığı.
- Çakır, Z., Gönen, M., ve Ceyhan, M. A. (2021). Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörlerin İncelenmesi. Editör: Doğan, Y.I., Spor Bilimlerinde Güncel Konular ve Yaklaşımlar-2. Çizgi Kitabevi. (pp.144 -163)
- Gönen, M., Ceyhan, M. A., Çakır, Z., Zorba, E., ve Coşkuntürk, O. S. (2022). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Kullanımlarına İlişkin Engel Ve Tercihleri. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 11(4), 59-76. <https://doi.org/10.22282/ojrs.2022.109>
- Gülbağçe, Ö. (2011). Üniversite öğrencilerinin sportif aktivitelerde bulunma tercihlerinin bazı psiko-sosyal değişkenler açısından incelenmesi (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Heradstveit, O., Haugland, S., Hysing, M., Stormark, K. M., Sivertsen, B., & Bøe, T. (2020). Physical inactivity, non-participation in sports and socioeconomic status: A large population-based study among Norwegian adolescents. *BMC Public Health*, 20(1), 1-9.
- Jones, D. A., Ainsworth, B. E., Croft, J. B., Macera, C. A., Lloyd, E. E., & Yusuf, H. R. (1998). Moderate leisure-time physical activity: who is meeting the public health recommendations? A national cross-sectional study. *Archives of family medicine*, 7(3), 285.
- Karahüseyinoğlu, M. F., Arslan, C., ve Ramazanoğlu, F. (2003). Elazığ halkının spora karşı eğiliminin incelenmesi. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 70-74.
- Keskin, M. T., Toros, T., ve Öztürk, R. Y. (2021). Investigation of state anxiety and life satisfaction characteristics of tennis players. *Int J Life Sci Pharma Res*. pp.99-103.
- Koçak, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: bir ölçek geliştirme çalışması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 59-69.
- Koçak, F., Tuncel, F., & Tuncel, S. (2010). Determining the health-exercise/physical activity levels of turkish women. In *AIESEP International Congress Book*, A Coruna, Spain.

- Korkmaz, N. H. (2010). Uludağ Üniversitesi öğrencilerinin spor yapma ve beslenme alışkanlıklarının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 399-413.
- Mavi, S., Tuncel, S., Tuncel, F., ve Akdemir, B. (2012). Ankara'da yaşayan insanların spor yapma ve yapmama nedenleri. *Uluslararası Hakemli Akademik Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 44-52.
- Murathan, T., ve Özdemir, K. (2017). Investigation of the Attitudes of Physical Education Teacher Candidates toward Teaching Profession and Sense of Competence in Terms of Some Variables. *Journal of Education and Learning*, 6(4), 229-238.
- Ryan, D., & Heaner, M. (2013) For managing overweight and obesity in adults. Preface to the full report. *Obesity Silver Spring*. 22 (suppl 2): S1– 3
- Samar, E. (2022). Artvin çoruh üniversitesi personelinin pandemi sürecinde fiziksel aktivite ve beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 11(1), 19-29. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2279641>
- Tavşancıl, E. (2018). Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi. Ankara: Nobel.
- Toy, A. B., Güney, G., ve Coşgun, B. (2022). Genç sporcuların akıldışı performans inançlarının incelenmesi. *Journal of Advanced Education Studies*, 4 (1), 47-60. DOI: 10.48166/ejaes.1119813
- Trost, S. G., Pate, R. R., Sallis, J. F., Freedson, P. S., Taylor, W. C., Dowda, M., & Sirard, J. (2002). Age and gender differences in objectively measured physical activity in youth. *Medicine and science in sports and exercise*, 34(2), 350-355.
- Turan, M., Mavibaş, M., & Savaş, B. Ç. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin sporda mental dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi. *Kafkas Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 52-70.
- Ünlü, Ç., ve Çeviker, A. (2022). Examination of the social skills levels of students participating in recreative activities. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 4(4), 529-540. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.470>
- Var, L. (2018). Kırşehir'de Yaşayan Bazı Kadınların Spor Yapma ve Yapmama Nedenleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2320-2328.
- Vuori, I. (1995). Exercise and physical health: musculoskeletal health and functional capabilities. *Research quarterly for exercise and sport*, 66(4), 276-285.
- Yalçınkaya, M., Saraçoğlu, A. S., & Varol, S. R. (1993). Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüşleri ve Beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 12-26.
- Yazıcı A. G. & Özdemir, K. (2020). Obezite ve obezite yönetimi, In spor bilimlerinde teori ve araştırmalar II, Ankara: ece Kitaplığı, 2020, pp.449-468.

Yıldırım, D., Yıldırım, E., Ramazanoğlu, F., Ümit, Uçar, Tuzcuoğulları, T., & Demirel, E. T. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Spora Bakış Açıları Ve Spor Yapma Durumu. Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi, 4(3), 49-53.

Zorba, E., (2014). Yaşam Boyu Spor, Geliştirilmiş ve Düzenlenmiş 3, baskı. Ankara. Atalay Matbaacılık.